

Dit boek geeft een even onthullend als verhelderend beeld van het neoliberalisme in Nederland ★★★★★

Ronald van Raak, *de Volkskrant*, 2 juni 2022

***Neoliberalisme* laat zien hoe een radicale ideologie kon doordringen tot de macht. Een mustread voor wie iets van de huidige politiek wil begrijpen.**

Nederland kent geen neoliberale partij; leidende liberalen als Mark Rutte ontkennen zelfs het bestaan van het neoliberalisme. Toch groeit in de politiek van links tot rechts de kritiek op het neoliberale denken, dat het beleid in ons land decennialang zou hebben gedomineerd. In *Neoliberalisme – Een Nederlandse geschiedenis* schetsen Bram Mellink en Merijn Oudenampsen een even onthullend als verhelderend beeld van de netwerken van ambtenaren, ondernemers, journalisten en wetenschappers, die dit denken hebben gepropageerd en aan de macht geholpen.

Vaak wordt het neoliberalisme gezien als een Angelsaksische manier van denken, die in de jaren tachtig zou zijn overgewaaid vanuit de VS en Groot-Brittannië, nadat Ronald Reagan en Margaret Thatcher aan de macht waren gekomen. Mellink en Oudenampsen laten zien dat dit politieke denken in ons land een veel langere geschiedenis kent, die teruggaat tot de jaren dertig van de vorige eeuw. Een beweging die grote invloed had, maar voor het publiek onzichtbaar bleef, omdat de organisatie veelal bestond uit informele netwerken.

Een actieve overheid

Niet altijd is duidelijk wat met ‘neoliberalisme’ wordt bedoeld. In ons land werd dit beleid samengevat in het motto ‘meer markt en minder overheid’. Critici van het gebruik van de term neoliberalisme wijzen erop dat onze overheid niet kleiner is geworden en de bureaucratie zelfs flink is gegroeid. De auteurs stellen dat het niet zozeer gaat over de grootte van de overheid, maar over hoe die wordt ingezet: in tegenstelling tot klassieke liberalen menen neoliberalen dat alleen een actieve overheid de vrijemarktwerking kan verzekeren.

Mellink en Oudenampsen hebben het politiek verborgene toch zichtbaar gemaakt, door knappe netwerkanalyses van informele groepen uit het bedrijfsleven en de wetenschap, maar ook in de ambtenarij en de journalistiek. Ze laten zien hoe die erin slaagden om in de gevestigde partijen en vooral de ministeries een liberaal beleid mogelijk te maken. Dit toegankelijke boek biedt een historisch overzicht van de personen en instanties die de neoliberale ideeën in ons land hebben ‘bedacht, vertaald en verspreid’, van de jaren dertig tot het begin van deze eeuw.

[Dit is een ingekorte versie. Lees de volledige recensie [hier](#)]